

din Braşov (1560), un *Triod* în limba slavonă tipărit de Coresi (1578), două exemplare rarissime din operele lui Dosoftei *Psaltier în versuri* şi *Acatistul Precistei* (Unie, 1673).

De asemenea, au mai fost achiziţionate o *Biblie de la Bucureşti* (1688), ce are pe filele de la început însemnări şi semnătura stolnicului Constantin Cantacuzino, o *Sfântă şi Dumnezeiască Evanghelie* cu autograful lui Dosoftei, două exemplare din *Cartea românească de învăţătură* (1643), două manuscrise cu semnăturile marilor noştri cronicari Grigore Ureche şi Miron Costin.

Pentru secţiile modernă şi contemporană, care vor fi prezentate în casa Vasile Pogor, fostul sediu al societăţii, „Junimea” s-au achiziţionat, în ultimul timp, circa 2 000 piese printre care menţionăm 300 de ediţii rarissime, 27 de scrisori de la Titu Maiorescu, un manuscris al lui Ion Creangă, un document cu semnătura lui M. Eminescu, o colecţie de afişe de teatru dintre anii 1830—1900 ş.a.

● La Muzeul politehnic din Palatul Culturii se lucrează la extinderea Secţiei de înregistrare şi reproducere a sunetului, precum şi la organizarea unei noi expoziţii de „Telecomunicaţii”.

În expoziţii vor fi prezentate 30 de noi aparate muzicale automate, printre care se va afla şi un Orchestrion, piesă de mare valoare. Acest Orchestrion cu 7 instrumente a fost găsit de muzeograful ieşean într-o magazie. Recondiţionat, piesă cu piesă, valorosul exponat va fi prezentat în curând în expoziţia de bază.

• • •

● Recent, Muzeul de artă din Iaşi, a achiziţionat două pasteluri de Ştefan Luchian, ambele lucrate în anul 1908, *Natură statică-vînat* şi *Peisaj cu pomi*, ultimul înscrindându-se în ciclul realizat de artist la Brebu.

Mai menţionăm pentru valoarea lor, tablourile *Crizanteme* de Şt. Dimitrescu, *Peisaj marin* de N. Tonitza, *Portret* şi *Stradă din Iaşi* de A. Băescu precum şi *Cap de bretonă* şi *Peisaj în furtună* de Elena Popoa.

Dintre achiziţiile de artă contemporană amintim două sculpturi în lemn: *Voievodul* şi *Doamna*, creaţii ale artistului Constantin Arămescu, cunoscut din expoziţia ce a avut loc la Iaşi în anul 1968 şi compoziţia *Ochi verzi*, pictată de Ion Ţuculescu în „faza totemică”. O achiziţie deosebită pentru muzeul nostru este *Peisajul dobrogean*, realizat în preajma anului 1936 de artistul poporului Dumitru Ghiţă, impunând prin vigoarea coloritului şi prin claritatea compoziţiei.

Muzeul de artă a intrat de curând în posesia unei semnificative opere din creaţia palladiană. Este vorba de compoziţia în ulei intitulată *Odaliscă*, lucrare care, atît prin calităţile artistice cît şi prin proporţii, îşi câştigă locul central pe panoul pictorial din galeria de la Iaşi.

● Mergînd pe linia reconsiderării unor artiştii moldoveni din trecut, legaţi de Şcoala de artă de la Iaşi, Muzeul de artă a organizat o expoziţie comemorativă a pictorului Gheorghe Popovici, fost profesor şi director al Şcolii şi Pinacoteicii

ieşene. În prezent, în cadrul muzeului, se pregătesc alte două acţiuni cu caracter retrospectiv „Expoziţia Emanoil P. Bagdasar” şi „Expoziţia Constantin D. Stăhî”. Expoziţiile vor fi însoţite de cataloage ştiinţifice, care vor cuprinde o documentaţie detaliată asupra vieţii şi activităţii respectivilor creatori.

Ion ARHIP

FIŞIER BIBLIOGRAFIC

ALEXANDER IACKOWSKY AND
IADWIGA IARNUSZKIEWICZ

FOLK ART OF POLAND

Warszawa, Arkady, 1968

Alcătuîtă dintr-un text de 16 pagini şi 521 ilustraţii, unele în culori, lucrarea prezintă arta populară poloneză din punctul de vedere al valenţelor sale artistice. Pe baza acestor criterii, autorii deosebesc în cuprinsul ei două sfere de creaţie, fiecare din ele răspunzînd anumitor nevoi ale vieţii sufleteşti şi ale sensibilităţii poporului polonez. Creaţia din prima categorie are un conţinut emoţional şi un caracter dominant figural, fiind stimulată de condiţiile de viaţă, de aspiraţiile comunităţii, de nevoia de a comemora evenimente importante, de cult şi magie. Ea cuprinde sculptura în lemn, pămînt, piatră, ceară şi chiar cocă, pictura religioasă, xilogravura, cahelele pictate, formele de turtă dulce şi jucăriile.

A doua sferă de creaţie cuprinde produsele care răspund necesităţii de înfrumuseţare a mediului înconjurător — textilele, ornamentarea interiorului şi a îmbrăcămintei, obiectele de uz şi mobilierul — avînd un caracter decorativ.

Organizarea materialului ilustrativ urmăreşte această linie de gîndire, locul cel mai important fiind acordat creaţiilor din prima categorie.

ARSEN POHRIBNY, ŞTEFAN TKAČ

DIE NAÏVE KUNST IN DER TSCHEKOSLOWAKEI

Artia, 1967

Lucrarea cuprinde rezultatele cercetărilor asupra picturii naive, întreprinse de A. Pohribny în Boemia şi Moravia şi de Şt. Tkač în Slovacia. Obiectul cercetărilor îl constituie operele plastice originale ale unor artiştii amatori aparţinînd unor generaţii şi categorii sociale diferite. Cu toate că termenul de naiv are, după părerea autorilor, un caracter mai curînd „simbolic”, nefiind încă pe deplin clarificat, ei l-au folosit, deoarece termenul acesta este oarecum înţeleşut.

Lucrarea cuprinde două părţi: un studiu teoretic, comparativ asupra materialului din Boemia şi din Slovacia, ca şi o prezentare biografică şi monografică a artiştilor singurari.

Seriozitatea textului şi valoarea materialului ilustrativ — peste 200 imagini în alb-negru şi color — impun această lucrare care răspunde interesului tot mai mare pentru arta naivă, ce se observă acum în toată lumea.

Marcela FOCŞA